

Konkurenčnost

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 8-9/2003

str. 8

Indikatorji cenovne in stroškovne konkurenčnosti, povprečni indeksi	Φ Q2 2003/ Φ Q1 2003		Φ Q2 2003/ Φ Q2 2002	Φ Q1-2 2003/ Φ Q1-2 2002
	Origin.	Desez.	Origin.	Origin.
Efektivni tečaj tolarja ¹ – nominalno	100.3	-	100.2	100.0
Realno, merjen z relativ. cenami življenjskih potrebščin	101.7	-	104.4	104.3
Realno, merjen z relativ. cenami proizvajalcev	101.5	-	101.9	101.3
Stroški dela na enoto proizvoda in komponente				
Stroški dela na enoto proizvoda, nominalno, v SIT ²	105.7	102.3	106.1	104.5
Realno, v SIT ³	105.1	101.3	103.4	101.7
V košari valut ⁴	106.1	102.3	106.4	104.5
Stroški dela na zaposlenega – realno ⁵	108.1	101.2	102.4	101.2
Neto plače in drugi prejemki	112.8	101.2	102.4	100.7
Davčna obremenitev ⁶	100.8	100.0	100.0	100.0
Produktivnost dela	103.5	100.2	101.7	102.5
Cene življenjskih potrebščin/nominal. efektivni tečaj ⁷	101.9	101.4	105.9	105.9

Vir podatkov: SURS, APP, BS, OECD Main Economic Indicators, izračuni UMAR. Opombe: ¹na osnovi tržnih tečajev: rast vrednosti indeksa pomeni rast vrednosti tolarja in obratno, ²v predelovalnih dejavnostih, za podjetja in druge organizacije s tremi in več zaposlenimi, ³merjeno s cenami industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, ⁴nominalni, ⁵deflacirani s cenami življenjskih potrebščin, ⁶razmerje bruto plače in prispevki delodajalcev/čiste plače, ⁷devizni. Desezonirano po metodi TRAMO-SEATS.

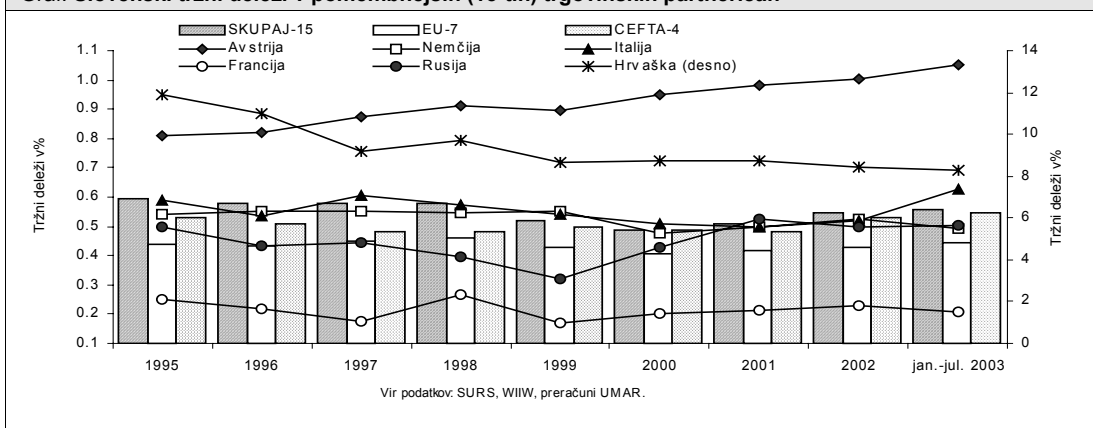
V drugem četrtletju leta 2003 se je poslabšanje cenovne in stroškovne konkurenčnosti slovenskih predelovalnih dejavnosti nadaljevalo. Slovenski tržni delež na trgih pomembnejših trgovinskih partneric se po podatkih za prvo polletje letos povečuje že tretje leto, vendar ob upočasneni dinamiki rasti tako v primerjavi z lanskim kot predlanskim letom.

Zaradi okrepitve evra do ameriškega dolarja se je nominalna apreciacija tolarja do košarice valut OECD v drugem četrtletju letos nadaljevala: v primerjavi z letošnjim prvim četrtletjem je bila 0.3-odstotna, glede na lansko drugo četrtletje pa 0.2-odstotna. Do evra je tolar nominalno umirjeno depreciral tako na četrtletni (za 0.7% po 0.9-odstotni deprecijaciji v prvem četrtletju) kot medletni ravni (za 3.3% glede na 3.5%). Ob izrazitejšem umirjanju rasti tujih cen v primerjavi z domačimi je tolar do košarice valut OECD realno pospešeno apreciral. Merjeno z relativnimi cenami življenjskih potrebščin se je v primerjavi s prvim četrtletjem realno okrepil za 1.7% (do evra za 0.8%), glede na lansko drugo četrtletje pa za 4.4% (do evra za 0.9%). Če upoštevamo deflator relativnih cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, je bila realna okrepitev tolarja do košarice valut OECD na četrtletni ravni 1.5-odstotna (do evra 0.4-odstotna), na medletni pa 1.9-odstotna (ob 1.5-odstotnem realnem padcu vrednosti tolarja do evra). Slabša kot v prvem četrtletju letos in pred letom je bila v drugem četrtletju tudi cenovna konkurenčnost v primerjavi s Hrvaško in državami CEFTA-4 (Češko, Madžarsko, Polsko in Slovaško). Četrtletna realna rast tolarja do hrvaške kune, merjeno z relativno inflacijo, je bila 0.2-odstotna, medletna 6.2-odstotna, do valut CEFTA-4 pa 1.7-odstotna oz. 5.3-odstotna.

Ob nominalni apreciaciji tolarja do košarice valut OECD je na pospešeno poslabšanje stroškovne konkurenčnosti slovenskih predelovalnih dejavnosti v drugem četrtletju letos vplivala skromna rast produktivnosti dela (gl. tabelo). Ob upadanju proizvodnje tako na četrtletni kot medletni ravni (za 0.3%), je bila posledica hitrejšega krčenja zaposlenosti (za 0.6% oz. 2%). Rast realnih stroškov dela na zaposlenega je bila v primerjavi s produktivnostjo dela višja (za 1-odstotno točko oz. 0.7-odstotne točke).

Upočasnjena rast slovenskega agregatnega tržnega deleža (na 0.557% v prvem polletju letos od 0.544% v povprečju leta 2002) je bila v največji meri posledica padca tržnega deleža na nemškem in francoskem trgu, po lanskem pospešeni rasti. Tržni delež na italijanskem in avstrijskem trgu je letos hitreje naraščal, po lanskem padcu pa je prišlo do njegove skromne rasti tudi v Rusiji. Upadanje tržnega deleža na Hrvaškem se je umirjeno nadaljevalo (gl. graf).

Graf: Slovenski tržni deleži v pomembnejših (15-tih) trgovinskih partnericah

Vir podatkov: SURS, WIW, preračuni UMAR.